

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА
до проекту Закону України "Про внесення змін до статті 1 Закону
України "Про відновлення платоспроможності державних
вугледобувних підприємств" щодо продовження терміну дії мораторію"

1. Обґрунтування необхідності прийняття акта

Відповідно до Закону України "Про відновлення платоспроможності державних вугледобувних підприємств" від 13 квітня 2017 р. № 2021-VIII (зі змінами), 1 січня 2022 року спливає термін, у який підлягають зупиненню виконавчі провадження та заходи примусового виконання рішень щодо державних вугледобувних підприємств, знімаються арешти та заборони відчуження майна у таких виконавчих провадженнях (крім рішень про виплату заробітної плати та інших виплат, передбачених соціально-трудовами відносинами), а справи про банкрутство державних вугледобувних підприємств не порушуються.

На сьогодні на підконтрольній території України розташовано 11 державних вугледобувних підприємств (вони об'єднують 35 шахт, три з яких перебувають у стані ліквідації), які забезпечують майже десятку частину загального по країні вуглевидобутку (у 2020 р. – 2,9 млн. тонн при 28,8 млн. тонн видобутку вугілля загалом по країні), і на яких працює понад 34 тисячі працівників. Переважна більшість українських вугледобувних підприємств, що перебувають у державній власності, через об'єктивні обставини є збитковими, тривалий час функціонують у кризових умовах і за відсутності законодавчого захисту практично відразу будуть визнані банкрутами.

А тому фактичне зняття з 1 січня 2022 року мораторію на банкрутство державних вугледобувних підприємств матиме надзвичайно негативні наслідки для енергетичної безпеки та сталого енергетичного майбутнього держави, розвитку вугільної галузі, соціально-економічного стану вугільних регіонів, добробуту десятків тисяч шахтарських родин.

У загальнодержавному вимірі збанкрутіння державного сектору вугільної галузі стане нездоланною перешкодою для реалізації Енергетичної стратегії України на період до 2035 року "Безпека, енергоефективність, конкурентоспроможність", що схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 18.08.2017 № 605-р. Цим стратегічним документом вугільній галузі відведено вагомий роль у забезпеченні безпечного і надійного постачання енергоресурсів власним споживачам та споживачам суміжних ринків, у підтриманні надійного функціонування національного паливно-енергетичного комплексу, та загалом – у виконанні енергетичного балансу держави.

Неприпустимою є втрата державного сектору вугледобувних підприємств також і через те, що він характеризується значним виробничим потенціалом. За офіційними даними Міністерства енергетики України, незважаючи на збитковість, державні шахти мають значний потенціал приросту обсягів видобутку вугілля (приблизно 12 млн. тонн), який можна задіяти шляхом модернізації шахт у найближчі 3-6 років. За розрахунками галузевих фахівців, завдяки модернізації шахт можна досягти обсягів

імпортозаміщення на загальну суму 1,0 млрд. дол. США, повністю задовольнити попит внутрішнього ринку на енергетичне вугіллі газової групи і, таким чином, сприяти стабілізації роботи десятків українських підприємств – споживачів цього енергетичного ресурсу.

Наразі Міністерство енергетики України доопрацьовує представлений наприкінці 2020 року проект Концепції реформування вугільної галузі, який у березні 2021 року відкликала для перегляду параметрів проекту створення ефективної вертикально інтегрованої компанії на базі ПАТ "Центренерго". Впровадження цього загальнодержавного проекту і Концепції загалом має продемонструвати ефективність державних вугільних підприємств і неупустимість їх повальної ліквідації.

Таким чином, нагальним завданням є продовження терміну дії мораторію на банкрутство державних вугледобувних підприємств до 1 січня 2024 року.

2. Цілі і завдання прийняття акта

Цілі і завдання прийняття акта - недопущення ліквідації вугледобувних підприємств, що перебувають у державній власності, шляхом встановлення мораторію на їх банкрутство на період до 1 січня 2024 року.

3. Загальна характеристика і основні положення проекту акта

Законопроектом пропонується продовжити на 2 роки термін дії мораторію на реалізацію виконавчих проваджень та заходів примусового виконання рішень щодо державних вугледобувних підприємств, накладення арештів та заборон відчуження майна у таких виконавчих провадженнях, мораторію на порушення справ про банкрутство державних вугледобувних підприємств – з 1 січня 2022 року до 1 січня 2024 року.

4. Стан нормативно-правової бази у даній сфері правового регулювання

У цій сфері правового регулювання діють закони України "Про відновлення платоспроможності державних вугледобувних підприємств", "Про заходи, спрямовані на забезпечення сталого функціонування підприємств паливно-енергетичного комплексу", "Про виконавче провадження", Енергетична стратегія України на період до 2035 року "Безпека, енергоефективність, конкурентоспроможність", схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 18.06.2017 р. № 605-р.

Реалізація проекту не потребує внесення змін до інших законодавчих актів України.

5. Фінансово-економічне обґрунтування

Реалізація проекту не потребує видатків із Державного бюджету України.

6. Прогноз соціально-економічних та інших наслідків прийняття акта

Реалізація законопроекту дозволить забезпечити подальшу сталу роботу державних вугільних підприємств, провести відповідне переоснащення діючих шахт та не допустити необґрунтоване їх закриття шляхом арешту рахунків та започаткування процедур банкрутства.

Це, в свою чергу, матиме наслідком розширення можливостей для стабілізації роботи та поліпшення фінансово-господарського стану державних вугледобувних підприємств, реалізації їх виробничого потенціалу, недопущення посилення соціальної напруги у вугільних регіонах держави.

Народний депутат України

Королевська Н.Ю.

ЄАС ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Підписувач: Королевська Наталія Юріївна
Сертифікат: 58E2D9E7F900307B040000007FAE280094288F00
Дійсний до: 26.01.2023 0:00:00

Апарат Верховної Ради України
№ 128д9/1-2021/274394 від 01.09.2021

628465